

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Procvratoribvs. Titvlvs XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

transfatione esse subtrahit, nec translatio subsequens eorum poterat a tanto crimine inobedientia relaxare.

CAP. VI.

Iudex potest, & debet si interponere pro transfatione inter partes faciendam, praterquam in casibus, in quibus ius a hoc non admittunt, ut super matrimonio. hoc dicit.

Honorius tertius l. tituli sancte Praxedis Presb. cardin.

Ex parte tua [1 & infra.] Foteris etiam ad componendum interponere a partes tuas, & interdum aliquid severitati detrahere, prout (statu Imperii & excedentium multitudine, provida deliberatione pensatis) videris expedire: exceptis nimirum casibus, qui compositionis, seu dispensationis b remedium non admittunt, utpote conjugii sacramentum, quod cum non solum apud Latinos & Gracos, sed etiam apud fideles & infideles existat, a severitate canonica circa illud recedere non licebit. In his vero, super quibus non invenitur expellendum procedas (a quiete servata) semper in humaniorem partem declinando, secundum quod personas & causas, loca & tempora postulare videris.

[1 Fuit propositum coram nobis quod nonnulli Graci furtive sacros ordines a nonnullis Episcopis receperunt, quodam etiam excommunicati celebrant in ecclesiis interdictis, & Graci ritibus pertinentibus inobedientes in nullo volunt Latinis obedire prelati. Praterca quidam Graci & Latini Episcopi consecrationes facunt in alienis Episcopatus, & decimas percipiunt in eisdem in Episcopatum eorundem locorum fraudulenter gravamen, licet Episcopi Gracorum nec percipere decimas, nec consecrationes huiusmodi consueverint celebrare. Ad hac laici Graci uxores suas secundum motum propria voluntate dimittunt, alias superducere non ventur, ac operari dominici ac festivi diebus quemadmodum in profectu. Porro quidam barones & milites tam Latini quam Graci Abbatis & ecclesias alias cum hominibus & bonis aliis vorandis contra iustitiam detinentes, decimas non exsolvunt, & alios furtive recalcant, in suo errore deservunt: est pro his & aliis excessibus fratur in eisdem sententia excommunicationis, eorum in animarum suarum periculum & aliorum scandalum respiciendum. Vide a nobis postulas edoceri quod tibi agendum sit, & qualiter Metropolitanus puniendus sit, qui qui usurario exanti cum mercibus in Alexandria contra statutum concilii generalis licentiam tribuere de factis non expavit. Nos igitur c. t. i. ref. ut cum iura canonica & civilia edicta sunt ferre in omnibus his articulis pronositate, procedas in his secundum canonicas & legitimas sanctiones.

DE POSTVLANDO.

TITVLVS XXXVII.

CAP. I.

Clericus, in sacris vel minoribus beneficiatus, in seculari foro postulare non debet, nisi pro se, vel sua ecclesia, vel miserabilibus personis.

Ex concilio Lateranensi d.

Clerici in subdiaconatu, & supra, & in ordinibus quoque minoribus, si supendii ecclesiasticis sustententur, coram seculari iudice advocati in negotiis secularibus fieri non presumant: Nisi propriam causam, vel ecclesie sue fuerint profecti, aut pro miserabilibus forte personis, que proprias causas administrare non possunt. Sed nec procuratores villarum, aut iurisdictiones etiam seculares sub aliquibus Principibus & secularibus viris, ut iustitiarii eorum fiant, quicquam clericorum exercere presumat.

a l. 2. §. post. De novi op. nume. & go. dist. per tot. b Perperam in impressis, disposition. c Vid. Tur. Creon. 23. q. 1. in summa. d Cap. 12. sub Alexandro III. e Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. f Infero ergo, quod in media cogit & postulare poterit. li. & ubi Bart. c. de part. qui fil. dicit.

CAP. II.

Canonici regulares postulare non possunt sine monachi, vel prelati ecclesie, vel sui monasterii, & precepto abbatis. Innocentius III. Composita. Canon. p. 109.

Ex parte tua nobis fuit propositum, quod quidam canonici regulares non solum in ecclesiis, sed etiam in forensibus causis prelatum ad iudicium exercere. Cumque obicitur eis, quod non liceat esse forensis, vel ecclesiasticis negotiis suscipere, tunc, nisi forte id monasterii expostulante, habeat nihilominus impetrare, ad suam propositionem, licetiam b excusandam, quod capitulum illud, per quod predicta prohiberi videntur, de monachis non canonice regularibus loquitur manifeste. Vade ad rationem tuam taliter respondemus, quod idem iudicium canonice regularibus, quod & de monachis, quoad ad supradicta, credimus observandum, licet de monachis in canone specialiter sit expressum.

CAP. III.

Gregorius IX.

Cum sacerdotis sit officium & nulli nocere, nec abusum velle proficere: non nisi pro legitima ecclesia sua, vel (si necessitas immineat) pro legitime conjunctis, aut miserabilibus sibi licitum est postulare. Clericus autem qui contra ecclesiam, vel beneficium obtinet, pro extraneis advocatus vel procurator esse prefertur, a. tanquam ingratus post se, nisi si clericus sit eisdem ecclesie beneficium habitus di spoliari.

DE PROCVRATORIBUS.

TITVLVS XXXVIII.

CAP. I.

Non audiat quis tanquam alterius procurator, nisi iudicium datum legitime factum.

Gregorius Maximus Salomonis Episcopi. Lia e quidem [& infra.] Si iudicium per buldam f. competimus, quod per nos, & tunc ad causam non mittitur, a. que cum iudicis facta sunt subsistere non debent. Thomas sibi hoc a te dictum perhibuit: ex quo presentium portitoribus iudicium esse credendum, ne de ipsis similiter diceretur. Quis ergo hoc dicit res non esse prononit, instructam personam, cui dato legaliter facto, & Presbyterorum, seu Diaconorum testimonioque subscriptionibus roborato, gestorum more iudicio transiit: ut quicquid cum ea actum sit iure subsistat.

CAP. II.

Non valet sententia, etiam expressam condemnantis, contra absentem ex probabili causa legitime per manum iudicis h. d. quantum ad verum intellectum.

Alexander III.

Verelam: A. clerici accipimus: [1 & infra.] Quod damus, quatenus si confiterit vobis, quod [1 & infra.] a Concil. Triden. sess. 22. de reform. cap. 1. b Eadem de de suppl. negl. pral. cap. 2. & foris leg. in finem, ubi in vi: vel dic. insistentiam, id est, insistentem. c Hic non in multo deest, & super verbo, sit, hoc habere expressum, id est, insistentem, nec habetur in cap. de negl. 1. 4. §. 2. unde sumitur, si sumptus. e Cap. 1. eod. tit. in 1. compil. f aliquid in g. alius munc. h Vid. l. non solum. §. qui aliam, & in ff. eod. i Cap. 1. eod. tit. in 2. compil.

Episcopus, prelatum A. in restitutione experiarum, pro nulla alia rationabili causa condemnaverit, nisi pro eo tantum, quod termino confitituro ad eius presentiam non accessit, inimitate detentus, cum non possit quis cogi, nisi vellet in gravibus causis procuratorem constituere, ut ipse ad probandum infirmitatem suam, Presbyterum B. Diacorum deservit, cum absolvere ab eadem sententia minime differat.

[1. Quod cum rem. f. n. Vigor Episcopus causam qua veritatem ipsius & Saloni Episcopus super ecclesia de Bulet, de manibus ubi processit sine debitis terminandam: tandem quia idem actio terminis constituta suam ex exhibere presentiam non potuit, propter quod eius infirmitate gravatus, sicut per quendam Presbyterum C. Diacorum, quos ad presentiam ipsius Episcopi resistat, perire non potuit: tandem A. in restitutione experiarum, quos L. L. Archidiaconus, pro ipsa causa ad decem ipsum tunc veniendo non condemnavit.

CAP. III.

Invenit lata cum procuratore revocato, & de hoc certificato non propter dominum h. d. secundum communem intellectum.

Clemens III.

In infamiatione & Archidiaconi Sagin. accepimus, quod cum inter ipsum & magistrum G. super quibusdam prebendis Lexo. ecclesie controversia mota fuisset: [1. & infra] Licet ab eodem Archidiacono procuratori illud ab eo clerici presentibus expressit fuisset inhiberi, ut in causa procedens, sententiam contrariam reportaret. Ceterum, quia alter de predictis clericis dicitur obisse, mandamus, quatenus si per Archidiaconum & legellum clerici juramentum confiterit de premissis, & sententia contra cum lata nequaquam obstant, predicta prebenda possessionem, cum fructibus inde perceptis (in eius restitutioni aliud canonicum non obstant) auctoritate nostra restitui faciat eidem. Restitutione vero facta, si Archidiaconus ipse suam canonicam institutionem probare poterit, ipsam ratam permanere a ppe. postposita decernatis.

[1. Eadem magister propter hoc ad sedem Apostol. accedens G. de Curia procuratorem ipsius Arch. se gerens ad illam causam instituit non quibusdam literis de ratihabitione, prout decebat, sed per litteras. Cum autem aliquantulum in causa cognovisset.]

CAP. IV.

Rescriptum super consecutivis iudicium impetratum a procuratore revocato, & de hoc certificato non valet, nec processus, vel sententia, licet per revocatum pervenit ad adversarium, h. d. secundum communem intellectum.

Innocentius III. Cabilon. & Catalan. d. Episcopus.

In nostra presentia Tullen. e. Episcopus est conque-ritus, quod cum ad causam, qua inter ipsum f. & Decanum Tullen. super dilapidatione, excommunicatione, & perjurio ac quibusdam aliis criminibus & veritatibus, T. & G. Presbyteros procuratores instituit, illis ad sedem Apostolicam duxerit destinandos, cum de ipsorum se postmodum titubasset, mandatum quod considerat, intra modicum temporis spatium revocavit, sed ipsi licet mandati literas revocatorias recepissent, nihilominus in negotio processerunt, & pro procuratoribus se gerentes, cum adversario ingressi iudicium, cum eo ad Parisiensem Archidiaconum & collegas suos in eisdem prajudicium nostras literas impetrarunt. [1. & infra.] Cumq; predictus Episcopus ad pro-

bandum, quod falli procuratores fuerant, ab ipsis iudicibus inducias postulasset, ipsi exceptionem oppositam inritilem & supervacuam reputantes, ad probationem ipsius dilationem concedere noluerunt: propter quod ad appellationis beneficium convolvit. Sed idem nihilominus licet non contestata, & juris ordine pretermisso, testes contra eum recipere presumpserunt, ipsum a Tullenen. ecclesia per sententiam removendo. Nos vero, licet vix fidem adhibere poterimus, quod dicti iudices, utpote viri literati, providi & honesti, taliter processissent, maxime cum in sua relatione, quam ad nostram presentiam transmissere, de huiusmodi exceptione nullam fecerunt mentionem: quia tamen Episcopus per viros religiosos, providos & honestos, de quibus non est verisimile, quod suam salutem oblitus, ac juramenti religione contempta, falsum testimonium tulerint: nobis fecit super his, que sunt proposita, plenam fidem, attendentes etiam, quod falli procuratoris exceptio non solum ante sententiam, verumetiam postea potest obijci: a: utpote qua probata iudicium nullum, & nullius momenti controversie reputatur, processum supradictorum iudicum sententialiter duximus irritandum.

[1. Quoniam citatio, licet eidem Episcopo manum fuerit presentata, cum tamen ad eam notitiam devenisset quod esset erat causa commissa, qua inter ipsum & dictum Decanum & Archidiaconum vertebatur ad eorum presentiam venire precepit.]

CAP. V.

Si agitur de adulterio coram iudice seculari ad poenam legalem, non intervenit procurator: sicut si coram ecclesiastico ad separationem.

Idem Brixien. Episcopus.

In fra. h. & infra. e. Consult. tux taliter respondemus, quod si vir aduulat uxorem de crimine adulterii coram iudice seculari ad poenam legitimam infligendam, quia tunc inscriptionis vinculum debet adire, sequi ad poenam talionis adstringere: non per procuratorem, sed per ipsum presentem oportet presentialiter aduulare. Si vero vir aduulare velit uxorem de adulterio coram ecclesiastico iudice, ut ab eius cohabitatione discedat, quia tunc etsi forsitan oporteat eum inscribere, ut designet in scriptis nomen, locum & tempus, & omnia que comprehenduntur in lege civili d: ad talionem tamen non debet se aliquatenus obligare: ne forte cum in probatione defecerit, intentionis sue consequatur effectum: sustineri potest, si necessitas id postulerit, ut per procuratorem adules, quoniam huiusmodi accusatio, etsi de crimine fiat, non est tamen criminalis, sed quasi mixta inter civilem & criminalem, quamquam presentia principalium personarum securius procedatur.

CAP. VI.

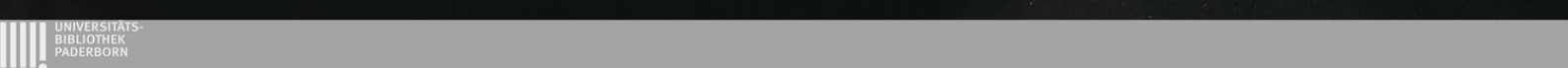
Qui de mandato domini causam procuravit, ab eo repetit expensas propter hoc saltas.

Idem.

Un pro e causa que inter G. & F. Gabilonen. f. ecclesie Archidiaconus vertebatur: [1. & infra.] Dif. mandamus, quatenus expensas Archidiacono restitui faciat, si legitime probare poterit se de mandato capituli suscepisse predicta negotia promovenda, & propter hoc ad sedem Apost. accessisse.

[1. Procurator utriusque partis ad n. presentiam accessisset, Archid. f. procurator proposuit quod a bo. me. Pp. p. n. confirmatio- ni literas impetravit, sub quibusdam constitutionibus ecclesie de communi assensu capituli constituit, ex quarum inobstantia ecclesia

a. Vid. l. equitum. arg. a contrariis sensu. ff. de re iud. b. C. 3. ad. ut in. comp. c. Vid. l. in bona fide. C. eod. & l. admo- nite. ff. de. d. al. Catalan. e. C. 1. eod. tit. in 3. compilat. f. Episcopus legitime impetravit & male: antiqui omnes habent, ipse. g. Vid. etiam, deest in omnibus antiquis.

debito seruiuo standaretur, petebat itaque procurator pro Archidiacono memorato causam committi, & confirmari constitutiones predictas, & ea restitui qua ad utilitatem ipsius ecclesie coactus fuerat expendisse. & infra.]

CAP. VII.

Universitas etiam scholarium potest ad agendum & defendendum procuratorem constituere.

Idem scholaribus Parisien.

Via in causis, que contra vos, & pro vobis moventur, vestra universitas ad agendum & respondendum commodè interesse non potest, postulatistis à nobis, ut procuratorem institueret super hoc vobis de nostra permissione liceret. Licet igitur de iure communi à hoc facere valeatis, instituendi tamen procuratorem super his auctoritate presentium vobis concedimus facultatem.

CAP. VIII.

Si citatus ad totam causam constitutus procuratorem, quem postea revocat, potest subornatus contra eum procedi, in quantum status causa patitur sine alia citatione. h. d. quo ad intellectum.

Honorius III. b. Episcopo Egitanensi. c.

Aditis & intellectis, que super delegatorum nostrorum processibus fuerat proposita, processus ipsos, & quecumque secuta sunt ex eis vel ob eos, noveris nos irrita iudicasse, non obstantibus literis, quas de revocatione à mandati procuratori suo Colubriensi Episcopo destinavit: cum antequam ad illum litera huiusmodi pervenirent, fuisset super eisdem processibus hinc inde conclusum. Caterum memoratum Colubriensi Episcopum, qui procuraverat totum negotium ad examen sedis Apostolice advocari, & postmodum mandatum factum procuratori non sine nostro contemptu, & tuo dispendio revocavit, condemnandum tibi diximus in expensis, quas fecisti à tempore, quo ad procuratorem ipsum revocatoris litera pervenerunt, & facies etiam usque quo per se idem Episcopus, vel per procuratorem idoneum se nostro conspectui presentabit, in principali negotio legitime processurus.

CAP. IX.

Procurator Episcopi causas Episcopatus agit & defendit, licet non fuerit datus sub nomine syndici vel actoris.

Idem M. & R. canonicis Mutinen.

Petitio vestra nobis exhibita continebat, cum Mutinen. Episcopus in Livoniam profecturus, vos vicarios & procuratores suos constituit generales, vobis volentibus agere contra detentores bonorum Episcopi Mutinen. vel contra illum agentibus respondere: frequentè opponitur si quod facere non potestis, pro eo, quod in instrumento vicariarum, sive procuratoris huiusmodi non exprimitur, quod Episcopus ipse constituerit vos syndicos vel actores: [1 & infra.] Nos igitur ex tenore ipsius instrumenti liquidè cognoscentes, quod intentio fuit ipsius Episcopi dare vobis agendi & respondendi pro ipso liberam potestatem, exceptionem huiusmodi penitus reprobamus.

[1 Unde humiliter postulasti, ut cum per exceptiones huiusmodi frequenter impediatur utilitas Episcopi supradicti, super hoc providere salubriter dignaremur.]

CAP. X.

Providere debet iudex, maxime in causa matrimoniali, quod consuetum procuratorem gaudeat plena libertate.

Gregorius IX. nobili viro Vbaldo h. civi Pisano.

Accedens ad Apostolice sedis & infra. Mandamus, quatenus D. nobilem mulierem, que sub tua potestate

a Vide Hera. Luc. trall. de privill. scol. privill. so. b In aliquot, Innoc. III. c. al. Egitanensi. d recusatione. e quousq. s. proponitur, in aliquot antiq. g. In multis antiq. est dictum, Episc. h. Vini alio.

tenetur, plena restituta libertati, sitore apud istum de Massa Lucanz diocesis locare petendo, & sciens ibidem libera, procuratorem liberacionem, qui suam coram nobis iustitiam prosequatur, super sponsalibus, que inter natus tuam & filiam dem nobilis contra te proponuntur, procuratorem neum ad presentiam nostram mittas, qui ad agendum respondendum plenam a habere potestatem.

CAP. XI.

Si procuratori generali delegatus induta ad constituendum, minorem causa probabili absolvere poterit procuratorem.

Idem Cantuarien. Archiepiscopo.

Dilectus filius magister L. rector ecclesie de ... tranmissa nobis petitione monstravit, quod ... Presbyter contra ipsum causa studi Bononie commoventem super eadem ecclesia ad iudices nostras literas trahebat, earum auctoritate à iudicibus ipsius evocato, procurator ipse generalis ad omnia que contra da negotia, pro eo, quod competentem terminum, quem rectorem ipsum consulere, utrum deberet concedere vel cedere questioni, sibi concedere desuper pro eodem nostram audientiam appellavit.

Quocirca mandamus, quatenus si est revocatus irritum, &c.

CAP. XII.

Si reus recedit à iudicio, dimissi procuratorem solummodo datur, consummas est, & condemnatur in expensis.

Idem Episcopo Laren.

Constitutus in p. n. H. priore Sagien. & T. dilectum filium O. Subdiaconum nostrum super pecunia inter ipsos super quadam summa pecunie evocatus, cessimus auditorum: & infra. Quia priore super pecunia, in qua dictus T. cum sibi lux uxoris memorati neri dicebat, recepto libello illicitiatus recessit, quodam procuratorem dimittens solummodo ad agendum quem cum auditor ipse per mandatum procuratorum sibi datum ad defendendum priorem succurrere non viderit, cum ex hoc reptans contumacem, ipsa priore T. in unam marcham sterlingorum condemnatus, ratione prahabita in expensis b. & infra. Nos nunc nem litibus imponere cupientes, & quod ad nunc prafato factum esse dignoscitur ad probandas, mandamus, quatenus partibus convocatis, &c.

CAP. XIII.

Tenet iudicium agitatum, cum procurator revocatus, fuerit iudex & adversarius ignorans, h. d. si iudicium non intellectum & verum.

Idem.

Mandato procuratoris post litem constitutam, & primo revocato, si hoc ignorante iudice, vel iudicio factum fuerit, iudicium quod idem quod postmodum expertus est, ratum esse debet.

CAP. XIV.

Filius familias potest esse procurator in iudicio, etiam si non sit literis: & procurator datus cum pluribus simul in iudicio, si preoccupaverit negotium: sicut si dicitur tempore ipsius, item procurator appellare debet à iudice, nisi ex casibus, quibus quo casu debet Domino nunciare de iusticia: appellatum non prosequi non tenetur.

Idem.

Non iniuste iudex processus, qui filium suum procuratorem admittit. Quamvis ad futuras controversias constitutum. Qui licet simul cum alio datus fuerit, prius tamen procuratoris officium occupaverit, quod fieri nequisset in procuratoribus diversis partibus constitutis, quoniam dato possessore, potest

a Plenariam. b Vide h. d. cum, nisi, si, quod, quousq. unum.

177
electi procurator revocari a. Potuit quoque, & debuit
à secessione in eo, quod lata exiit contra ipsam, nostram
iudicantiam appellare, vel (si iusta b causa excusabat eam-
dem) saltem Dominum conestari, ut ad appellacionis
procedendum conuocaret. Licet appellacionem prosequi
non teneretur inuitus.

CAP. XV.

Procurator in causa cuius maiores & iurati sunt excommu-
nicati, non repellitur ab impetrando, nisi illi in procuratorio sint ex-
pressè, vel etiam auctoritate factum sit, vel ad id sciens sint ad-
missi. Id. & est deservitabile & subtile.

Idem.

Quasi sumus, an constitutus ad impetrandum à
Communitate aliqua procurator, ab impetrando de-
bet excludi pro eo, quod majores & iurati d, per quos
idem communitas regeretur, tempore, quo injunctum
habet procuracionis officium, erant excommunicationis
sententia innotuati.

Tamen respondemus, quòd nisi essent illi in literis
procuracionis expressè, vel alias eorum auctoritate pro-
curacionis & institutio facta fuisset, aut sciens eos esse ta-
les, qui communitas una cum eis constituisset eundem,
non dicitur procurator huiusmodi repellendus.

DE SYNDICO.

TITVLVS XXXIX.

CAP. I.

Religiosi debent habere syndicum, qui causas monasterii agat, de-
bitam eam (si oportuerit) consilio illi saluato.

Gregorius Papa Subdiaco. & defensor Sicilia.
Iuxta modum & nostri esse debet à litigijs forensibus
monachos submovere, ita necesse est nostra provi-
sione, quemadmodum negotia eorum disponi de-
beat ordinare.

Pro qua re tibi precipimus, quatenus cum Fausto lo-
quar debeat, cui (si voluerit) consilio salatio, monaste-
rii generaliter decess negotia committat. Expedit e-
um pro puro incommodo à strepitu causarum servos
deus esse quietos.

DE HIS, QUÆ VI, METVSVE

CAUSA FIUNT.

TITVLVS XL.

CAP. I.

Si quis contra meritum, postea rationi non habens, religionem prof-
ferat, aut in matrimonium contrahere patet: si non sit à principio,
vel ex post facta liberi consensu.

Alexander III. Episcopo h, & priori sancta
Marie Casarugust.

Religium est ad audientiam & nostram, quòd
cum quidam nobilis & potens M. uxorem suam
suspectam & haberet, milites sui eius precepto
tam ad quamvis sylvam ducentes, evaginato gladio
occidere volebant: sed tandem pietate ducti, sub tali
conditione pepererunt eidem, quòd in monasterio de
Caldaria habitum suscipere monachalem: [1 & 7.]

Episcopus vero missi à viro, ut ei velum imponeret, quia
permeata, & filium parvulum habebat, mutationem
viri sui suspectam habentes, seorsum convenerunt tan-
dem: qua tem patefaciens, quòd mortis timore mona-

a. Vid. l. si quis non, §. ff. eod. b. ut infirmis pauperibus,
vel infirmis. c. id est, nunciare coram retrib. l. si procurato-
res, §. si procurator, ff. mand. d. Vid. l. i. ff. quod cuiuslibet, uni. &
L. cum iniquitas, de prob. e. procuracionis. f. lib. i. epist. 67.
Rog. Petri. g. l. ad. l. i. in i. comp. h. Restituta est à nobis
vota infirmis, nam perperam ita primo legabatur, Exonen, Episc.
& priore L. d. l. i. §. i. post. l. i. Lat. p. 10. c. 13. & c. i. eod. tit.
in comp. k. suspectam salite, de adulter. l. ita manus emen-
datione, §. si foras. Caldaria, ad. Caldaria, in. 1. d. d. b. r. n.

sterium intrabat, propofuit, & quòd inde quodcum-
que posset, exiret: sed alter a Episcoporum (ut viri ty-
rannidi satis facere videretur) mulieri velum imponere
simulavit: tandem viro de medio sublati, prædita mul-
lier de monasterio exiens, alium maritum accepit: quom
Gallagoritanensis Episcopus ad infantiam fororum
vinculo excommunicationis adstrinxit: [2 & infra.]
Ideoque mandamus, quatenus præditam mulierem &
virum (recepto sacramento, quòd vestro debeant stare
mandato) ab excommunicationis vinculo absolventes
deinde tam mulierem, quàm priorissam & moniales
præscripti monasterii ante vestram presentiam convo-
cantes, si legitime probatum fuerit non timore mortis
præditam mulierem religionem intrasse, aut quòd fe-
cit, postmodum ratum habuisse: ipsam ad monasterium
redire, & habitum depositum reassumere b censura ec-
clesiastica compellatis.

[1] Quo auditio maritus ejus quia reservata erat ad ratam,
gravo plurimum tulit, sed tamen postmodum acquievit, sicq; sac-
tatum est quòd duos Episcopos Casarug. & Terasanen. ut eam de-
necterent & illi velum imponerent, ad monasterium ipsam ad-
duxerit.]

[2] Quatenus penitus quomodo res præcessisset, quoniam utique
sponsantam ven. f. n. Terragenens. Archiepiscop. postea confirma-
vit. Notigitur de prudentia & honestate vestra confidentes, cau-
sam ipsam experientia vestra duximus committendam, & sint
debito terminandam.]

CAP. II.

Qui per metum amissionis patrimonii suo beneficio renunciat,
illud repetere potest.

Idem Episcopo Vigenen.

Abbas sancti e Cadmundi d, à quo R. presentium
lator patrimonium suum tenere dignoscitur, mili-
tes suos & Burgenses ad domum ejus (sicut accepimus)
destinavit, qui cum à domo & universa possessione ex-
pellerent, nisi ecclesiam suam penitus abjuraret: quòd
cum idem R. tali modo coactus fuisset, Abbas alii con-
cessit supradictam ecclesiam. Vnde quia quæ metu &
vi fiunt, de jure debent in e irritum revocari: man-
damus, quatenus prædicto R. cum integritate restituas
universa.

CAP. III.

Qui terrore laicorum electioni de se facta renunciat, si renuncia-
tio juramento vel fide firmata non sit, regimini, ad quod electus
erat, profectio potest.

Celestinus III.

Ad aures nostras f. te significante pervenit, quòd ele-
ctum laicorum renuncia vit electioni, que de ipso fuerat
à clericis, uno excepto, unanimiter celebrata: [1 & 7.]
Tua igitur discretioni presentibus innotescat, quòd re-
nunciatio facta ad terrorem laicorum (nisi forte jura-
mento, vel fide interposita, sit confirmata) non impedit
quo minus is, qui renuncia vit ecclesie, ad cuius regimen
prius erat electus, præficiatur eidem.

[1] Is autem qui dissensit ante electionem ad fidem Apostolicam
vocem appellacionis emisit. Ideo, consilium voluisti si renuncia-
tio facta ad terrorem laicorum impeditur quo minus ad regimen
prædite ecclesie is qui fuerit prius electus assigni debeat, & si ejus
appellatio valeat quæ non electurum juravit, & ne alia eligent,
appellavit.]

CAP. IV.

Qui per metum, qui cadere potuit in constantem curam, beneficio
suo renunciare juravit, & renuncia vit, illud repetere potest.

Innocent. III. Decano & Subdiacono Lincon.

a. Terasanenſis salice, nam hic cum Casarugustano velum im-
ponet, ut patet ex integra. b. restituere. c. post. Comil. Late-
ranen. part. 22. cap. 7. & c. 2. eod. tit. in i. compil. d. Cadmundi.
e. Vide leg. cum gloss. C. & ff. eod. Item Dot. infra tit. f. Cap. i.
eod. tit. in 2. compil.